

Raport roczny

Centrum Promocji i Rozwoju
Inicjatyw Obywatelskich OPUS

2021

O NAS

Centrum OPUS powstało w 1999 r. z myślą o tym, by ułatwić ludziom działanie na rzecz innych.

Nic nie cieszy nas tak, jak praca z osobami, które postanowiły zmienić coś na lepsze w otaczającym nas świecie.

Działamy po to, by ułatwić im pracę.

Centrum OPUS jest członkiem Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT - www.siecsplot.pl

Szkolimy i doradzamy

Rokrocznie z naszych szkoleń i doradztwa korzysta kilkuset społeczników pracujących na rzecz lokalnych społeczności. Przybliżamy zagadnienia z dziedziny prawa, księgowości i fundraisingu. Pomagamy w rejestrowaniu organizacji. Wspieramy działaczy z grup nieformalnych. Tłumaczymy obowiązujące procedury oraz doradzamy, gdzie szukać partnerów dla planowanych działań.

Finansujemy projekty i działania organizacji

Przyznajemy granty na działania lokalne; finansujemy rozwój organizacji pozarządowych m.in. poprzez dotację na tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej. Dzięki przyznanym przez nas funduszom, co roku kilkaset osób ma szansę zrealizować swój wymarzony projekt, z bardzo wielu obszarów, np. projekty edukacyjne, sportowe, sąsiedzkie...

Łączymy ludzi z różnych środowisk

Współpracujemy z NGOsamii, samorządami i biznesem, budując między tymi światami wzajemne zaufanie i wiarę we współpracę. Wierzymy, że w każdym sektorze można znaleźć osoby, które chcą wspólnie z innymi wprowadzać pozytywne zmiany.

W 2021 ROKU...

Mieliśmy swoich przedstawicieli w:

- Łódzkiej Wojewódzkiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego – **Wioletta Gawrońska**
- Łódzkiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego – **Łukasz Waszak** (współprzewodniczący)
- Komitecie Rewitalizacji w Łodzi - **Jolanta Woźnicka** (wiceprzewodnicząca)

Kontynuowaliśmy działania z poprzednich lat...

takie jak programy Mikrograntów, Łódzkie Centrum Obywatelskie, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Łodzi i w regionie czy współtworzenie Stref Aktywności Sąsiedzkiej

...ale też rozpoczęliśmy działania w nowych obszarach.

projekty tematyczne z obszarów sportu, wielokulturowości i integracji, gospodarki obiegu zamkniętego.

Byliśmy aktywni w mediach społecznościowych.

Przez cały rok byliśmy aktywni na Facebooku, ale nasze profile pojawiły się także na Instagramie i LinkedInie oraz na SoundCloud i Spotify, gdzie rozpoczęliśmy publikację OPUS-owego Podcastu.

www.facebook.com/CentrumOPUS

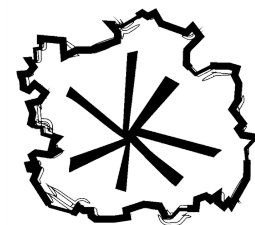
www.instagram.com/centrumopus

www.linkedin.com/company/centrumopus

www.soundcloud.com/centrumopus

<https://opus.org.pl/lodzkie-centrum-obywatelskie>

Łódzkie Centrum Obywatelskie to miejsce, które działa z myślą o III sektorze: zarówno o osobach rozpoczynających przygodę z działaniami na rzecz społeczeństwa, jak i bardziej doświadczonych.

Zadanie było współfinansowane ze środków Miasta Łodzi oraz środków z projektu Łódzki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.

Projekt realizowaliśmy w partnerstwie z Fundacją Edukacji i Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego <http://ferso.org/>

W 2021 roku w ramach ŁCO:

- udostępnialiśmy przestrzeń coworkingową i sprzęt dla organizacji oraz grup nieformalnych;
- prowadziliśmy doradztwo w zakresie m.in.: zakładania organizacji pozarządowych, prawnych i księgowych aspektów jej funkcjonowania, promocji, prowadzenia działalności odpłatnej i gospodarczej;
- nagraliśmy 7 podcastów edukacyjnych:
<https://opus.org.pl/lodzkie-centrum-obywatelskie/podcasty>.

ŁCO W LICZBACH:

- 440 godziny doradztwa, w tym:
 - 387 godzin doradztwa ogólnego
 - 53 godziny doradztwa specjalistycznego
- ponad 5144 godziny dostępności zaplecza technicznego / wsparcia infrastrukturalnego, w tym:
 - 1421 godziny użyczeń sal coworkingowych i platform typu MEET i ZOOM
 - 3723 godzin użyczeń sprzętu
- 47 grup/organizacji korzystających ze wsparcia technicznego
- 7 podcastów edukacyjnych

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ (ŁÓDŹ)

<https://opus.org.pl/osrodek-wsparcia-ekonomii-spolecznej-lodz-2021-2023>

W ramach projektu wspieraliśmy grupy nieformalne, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, jednostki samorządu poprzez:

- wsparcie zakładania podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych;
- doradztwo i szkolenia;
- inkubator i przestrzeń coworkingową;
- współpracę z lokalnym samorządem;
- mikrodotacje dla nowo zakładanych podmiotów ekonomii społecznej.

Projekt realizowaliśmy w partnerstwie z: Instytutem Spraw Obywatelskich oraz Stowarzyszeniem Wsparcie Społeczne Ja-Ty-My.

Projekt współfinansowany ze środków EFS, w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

OWES ŁÓDŹ W LICZBACH:

- 83 osoby objęte wsparciem
- 40 organizacji objętych wsparciem
- 40 podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
- 21 grup inicjatywnych objętych wsparciem
- 9 grup, które utworzyły podmioty ekonomii społecznej
- 6 organizacji pozarządowych, które podjęły działalność ekonomiczną
- 5 podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID 19
- 19.250 zł przeznaczonych na działania związane pandemią COVID19

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ 2021-2023 (REGION)

<https://opus.org.pl/owes-region-2021-2023>

Celem projektu jest rozwój potencjału sektora ekonomii społecznej w subregionie III województwa łódzkiego w latach 2021-2023.

W ramach działań projektowych:

- wspieraliśmy zakładanie nowych stowarzyszeń, fundacji, spółdzielni socjalnych (podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych);
- doradzaliśmy w sprawach prawnych, księgowych, finansowych, biznesowych, marketingowych nowym i dojrzałym podmiotom ekonomii społecznej;
- tworzyliśmy przyjazne otoczenie, by podmiotom ekonomii społecznej było łatwiej, pracowaliśmy z lokalnymi samorządami, wspieraliśmy pracę partnerstw lokalnych;
- uczyliśmy, jak zarządzać przedsiębiorstwem społecznym i podmiotem ekonomii społecznej;
- nowoutworzonym podmiotom oferowaliśmy wsparcie doradcy rozwojowego przez okres 10 miesięcy, szkolenie z zakresu zakładania organizacji oraz prowadzenia księgowości, udział w wizycie studyjnej oraz mikrowsparcie w kwocie do 5000 zł;
- wspieraliśmy tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii i przedsiębiorstwach społecznych indywidualnym doradztwem, dotacją na utworzenie miejsca pracy (do 21020 zł) i wsparciem pomostowym przez 6 lub 12 miesięcy;
- wspieraliśmy proces przekształcenia się podmiotu ekonomii społecznej w przedsiębiorstwo społeczne.

OWES REGION W LICZBACH:

- **130** organizacji pozarządowych objętych wsparciem
- **137** podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
- **18** grup, które utworzyły podmioty ekonomii społecznej
- **13** organizacji pozarządowych, które podjęły działalność ekonomiczną
- **41** utworzonych miejsc pracy
- **10** podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID 19
- **240080,64 zł** przeznaczonych na działania związane pandemią COVID19
- **52** osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które objęliśmy wsparciem

<https://opus.org.pl/lcw>

Głównym celem projektu jest wspieranie integracji obcokrajowców w Łodzi.

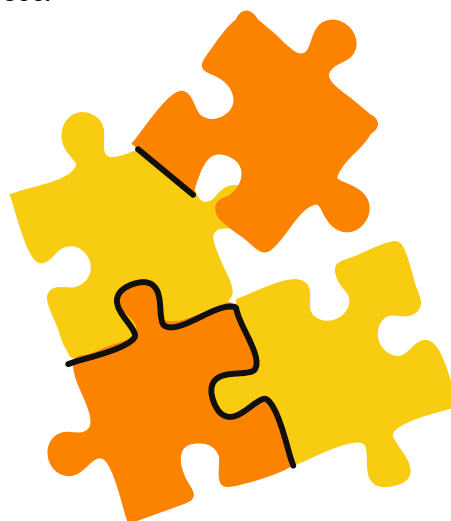
Projekt realizujemy w partnerstwie z Fundacją Ocalenie.

Nasza rola w projekcie to:

- popularyzowanie wiedzy na temat wydarzeń kulturalno-światowych realizowanych w Łodzi;
- organizacja spacerów po Łodzi;
- organizowanie zajęć integracyjnych z udziałem cudzoziemców i mniejszości narodowych i etnicznych;
- działania edukacyjne na temat historii i kultury polskiej, w tym historii Łodzi;
- organizacja seminariów dotyczących wielokulturowości skierowanych do partnerów społecznych, władz miasta i środowisk cudzoziemców w Łodzi.

ŁÓDZKIE CENTRUM WIELOKULTUROWE W LICZBACH:

- ponad **300** osób objętych projektem
- **2** spacerów z przewodnikiem po Łodzi
- **4** wydarzenia integracyjne prezentujące kulturę obcokrajowców:
- **9** wejść dla grup liczących od ok. 10 do 43 os. do łódzkich instytucji kulturalno-edukacyjnych (w sumie 172 osoby)
- **1** seminarium: "Migrant/ka mieszkańcem/mieszkanką miasta" z udziałem przedstawicieli mniejszości, organizacji pozarządowych, samorządów Gdańska, Krakowa, Wrocławia i Łodzi, urzędników zajmujących się zagadnieniami włączania imigrantów w polityki miejskie oraz osób zainteresowanych zagadnieniami wielokulturowości

STREFA AKTYWNOŚCI SĄSIEDZKIEJ

W ramach Strefy Aktywności Sąsiedzkiej przez cały rok wspieraliśmy działania lokalnych społeczności w Łodzi. Organizowaliśmy spotkania warsztatowe i kulturalne w przestrzeni miejskiej, spotkania edukacyjne i sieciujące.

Podejmowaliśmy działania na rzecz aktywizacji mieszkańców, wspieraliśmy podejmowanie inicjatyw społecznych i ich realizację.

Projekt realizowaliśmy we współpracy z Fundacją STREFA oraz filiami Biblioteki Miejskiej w Łodzi.

Strefy Aktywności Sąsiedzkiej powstały w pięciu filiach Biblioteki Miejskiej:

- Biblioteka Odyseja
- Biblioteka Otwarta
- Biblioteka Tuvim
- Biblioteka Kostka
- Biblioteka Gdańska

Organizowaliśmy **spotkania integracyjne i edukacyjne, warsztaty, spacer**y.

STREFA AKTYWNOŚCI SĄSIEDZKIEJ PRZY KOSTKI W LICZBACH:

- **61** osób zaangażowanych w realizację inicjatyw
- **3** inicjatywy społeczno-kulturalne
- **8** spotkań edukacyjno-sieciujących
- **2** spacery edukacyjne
- **3** inicjatywy sąsiedzkie dla lokalnej społeczności
- **1** Forum Sąsiedzkie

ANIMACJA I EDUKACJA NA RZECZ REWITALIZACJI

Rewitalizacja to długotrwały proces, który ma odnowić przestrzeń w mieście, nadać jej nowe funkcje oraz przywrócić dawne znaczenie. Ale to też proces, który ma wspierać mieszkanki i mieszkańców w rozwiązywaniu problemów społecznych, w aktywności, w braniu odpowiedzialności za miasto.

W 2021 roku w Centrum OPUS wraz ze współpracującymi organizacjami i instytucjami, wspieraliśmy procesy rewitalizacji w Łodzi, szczególnie w projektach Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi (www.rewitalizacja.uml.lodz.pl/dzialania), realizując usługi polegające na animacji kulturalno-edukacyjnej oraz prowadzeniu działań szkoleniowo-instruktażowych, wspomagających wprowadzenie nowych funkcji społecznych: mieszkań chronionych, nowych filii Biblioteki Miejskiej, Domu Dziennego Pobytu oraz Punktu Pracy Socjalnej.

Nasze działania obejmowały obszary: **animacji społeczno-kulturalnej, edukacji, wsparcia usług społecznych.**

REWITALIZACJA OBSZAROWA GDAŃSKA-TUWIMA W LICZBACH:

- **350** osób uczestniczących w wydarzeniach animacyjnych na Gdańskiej i Tuwima
- **140** godzin zajęć, **40** grup dzieci i młodzieży, **12** grup dorosłych w ramach spotkań kulturalno-edukacyjnych
- **10** dni zajęć w ramach półkolonii dla **50** dzieci w **2** grupach
- **333** uczestników i uczestniczek warsztatów o zmianie stereotypowego myślenia
- **81** osób uczestniczących w warsztatach liderских "Rozwój aktywności społecznej"
- **192** godziny szkoleniowe dla Bibliotekarek i Bibliotekarzy
- **16** godzin szkoleń dla osób bezrobotnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w których uczestniczyło **29** osób
- **200** godzin szkoleniowych dla kadry i mieszkańców mieszkania chronionego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

LOKALNY PROGRAM MIKROGRANTÓW - MIKROGRANY W ŁÓDZKIEM

<https://opus.org.pl/lokalny-program-mikrograntow-mikrograny-w-lodzkiem-2021>

Celem programu mikrograntów jest zwiększenie zaangażowania mieszkańców i organizacji pozarządowych w życie publiczne, promowanie inicjatyw lokalnych oraz wsparcie rozwoju młodych NGO.

Projekty dofinansowane w ramach konkursu obejmowały działania, inicjatywy, wydarzenia realizowane na terenie gmin i powiatów województwa łódzkiego i na rzecz ich mieszkańców.

Program realizowaliśmy w powiatach: bełchatowskim, kutnowskim, łęczyckim, łowickim, opoczyńskim, pajęczańskim, piotrkowskim i w Piotrkowie Trybunalskim, radomszczańskim, sieradzkim, wieluńskim i wierszowskim.

Projekt miał charakter regrantingowy, a bezpośrednie grupy docelowe to:

- grupy nieformalne/samopomocowe;
- organizacje pozarządowe i inne podmioty z art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

LOKALNY PROGRAM MIKROGRANTÓW W LICZBACH:

- 7 konkursów lokalnych
- 1 konkurs wojewódzki
- 130 dofinansowanych mikrodziałań
- 14 887 osób zaangażowanych w realizację działań
- 618 744 osób uczestniczących w mikrodziałaniach

Pełna lista zrealizowanych inicjatyw jest dostępna na stronie:

<https://opus.org.pl/lokalny-program-mikrograntow-mikrograny-w-lodzkiem-2021/mikrodzialania>

ŁÓDŹ NAUKOWA, ŁÓDŹ AKADEMICKA

W ramach projektu zorganizowaliśmy konkurs regrantingowy, którego celem było przeprowadzenie działań zmierzających do przekształcenia Łodzi w centrum wydarzeń naukowych o znaczeniu międzynarodowym, zachęcających do studiowania w Łodzi i propagujących osiągnięcia naukowe Łodzi.

ŁÓDŹ NAUKOWA PRZYJAZNA DLA NOWYCH MIESZKAŃCÓW MIASTA

Konkurs obejmował projekty wspierające integrację studentów obcokrajowców na łódzkich uczelniach, przybliżające kulturę i tradycje studentów pochodzących z zagranicy i ułatwiające adaptację na łódzkich uczelniach, a także inne działania skierowane do studentów - obcokrajowców, np. porady prawne, zajęcia językowe dla dzieci i dorosłych, warsztaty plastyczne itp.

ŁÓDŹ NAUKOWA W LICZBACH:

- 2 nabory do konkursu
- 55 złożonych wniosków
- 17 dofinansowanych działań
- 1 389 210 osób objętych projektami

CENTRUM MODELI I ANALIZ SPOŁECZNYCH

<https://opus.org.pl/cams>

Projekt realizowany w partnerstwie z Centrum Inwestycji Społecznych Uniwersytetu Łódzkiego.

W ramach projektu opracowaliśmy **narzędzia do przeprowadzania lokalnych analiz**.

Służą one jednostkom samorządu oraz lokalnym organizacjom pozarządowym do prowadzenia wśród mieszkańców badań dotyczących aktywności społecznej oraz określania ich potrzeb.

Przygotowaliśmy także modelowe rozwiązania prawne, których celem jest wspieranie oddolnej aktywności mieszkańców, rozwój działań lokalnych.

BAZA ANALIZ MODELI SPOŁECZNYCH:

Baza analiz i modeli społecznych to miejsce, gdzie zbieramy i promujemy różne rozwiązania związane z aktywnością obywatelską, partycypacją społeczną oraz współpracą międzysektorową. Każdemu, kto chciał podzielić się swoją wiedzą i efektami pracy w danym obszarze umożliwiliśmy publikację modelu/raportu w Bazie.

<https://opus.org.pl/cams/bazamodeli>

CAMS W LICZBACH:

- 2 opracowane modele:
 - Fundusz Sąsiedzki
 - Model Mikrozakupów Lokalnych
- 2 raporty z badań dotyczących:
 - mikrograntów i zaangażowania grup lokalnych
 - problemów przy zlecaniu zadań publicznych NGOsom
- 12 seminariów z cyklu "Jak nie dotacja to co?"
- 8 wydarzeń, w których prezentowaliśmy modele i proponowane rozwiązania
- 800 uczestników

FORUM SPORTOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

<https://opus.org.pl/forum-sportowe-województwa-lodzkiego>

Forum Sportowe Województwa Łódzkiego zaplanowaliśmy jako miejsce spotkań dla osób działających w sporcie w województwie łódzkim.

Miejsce wymiany wiedzy i doświadczeń związanych z prowadzeniem klubu sportowego, pozyskiwaniem finansów dla klubu, wpływaniem na kształt polityk publicznych i innymi kwestiami dotyczącymi sportu.

SZKOŁA ZARZĄDZANIA NA MEDAL

W ramach Forum Sportowego rozpoczęliśmy projekt edukacyjny dla kadry organizacji pozarządowych z województwa łódzkiego, działających w obszarze sportu, krzewienia kultury fizycznej i rekreacji.

Pierwsze zajęcia odbyły się 18 października 2021.

FORUM SPORTOWE W LICZBACH:

- 2 Fora Wojewódzkie, w których wzięło udział łącznie 82 osoby
- 3 szkolenia i 6 spotkań w ramach Szkoły Zarządzania na Medal
- 30 organizacji sportowych w Szkole Zarządzania na Medal
- 1 podcast o kondycji i potrzebach organizacji sportowych
- 14 ekspertek i ekspertów zaangażowanych w prezentacje i szkolenia

FORUM SPORTOWE ZNAJDZIESZ NA:

- profilu FB Forum Sportowe Województwa Łódzkiego
- grupie FB dla uczestników Forum, która jest miejscem wymiany wiedzy i informacji

<https://opus.org.pl/frontsh1p>

Realizację projektu rozpoczęliśmy w listopadzie 2021 roku we współpracy z 34 partnerami z 9 krajów Europy (partnerstwo organizacji pozarządowych, ośrodków naukowych, przedsiębiorstw, lokalnych społeczności i jednostek samorządu terytorialnego).

Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie nowych rozwiązań dla gospodarki obiegu zamkniętego poprzez opracowanie technologii dla czterech różnych rodzajów odpadów: drewna, żywności i innych odpadów organicznych, wody i ścieków oraz tworzyw sztucznych.

Koncentrujemy się na województwie łódzkim: zielonej, sprawiedliwej transformacji regionu. Na dalszych etapach rozwiązania wypracowane w projekcie i wdrożone w regionie łódzkim, zostaną przeniesione na inne regiony we Włoszech, Grecji, Portugalii i Holandii.

Nasza rola w projekcie obejmuje przede wszystkim:

- opracowanie planu włączania lokalnych społeczności w Gospodarkę Obiegu Zamkniętego;
- angażowanie mieszkańców, kampanie społeczne zwracające uwagę na konieczność minimalizowania produkcji odpadów;
- przygotowanie modelu tworzenia przedsiębiorstw społecznych z udziałem mieszkańców, organizacji pozarządowych, samorządu;
- utworzenie / zachęcanie do tworzenia lokalnych przedsiębiorstw społecznych oferujących miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

ZIELONA BAZA WIEDZY

Chcemy dzielić się różnorodnymi materiałami związanymi z szeroko rozumianym zrównoważonym rozwojem - informacjami, artykułami, podcastami czy opracowaniami, które uważamy za wartościowe, dlatego przygotowaliśmy Zieloną Bazę Wiedzy dostępną na naszej stronie:

<https://opus.org.pl/frontsh1p/zielona-baza-wiedzy>

DZIAŁANIA W REGIONIE

Centrum Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Lokalnych w Kutnie

Centrum w Kutnie prowadzimy we współpracy z Miastem Kutno.

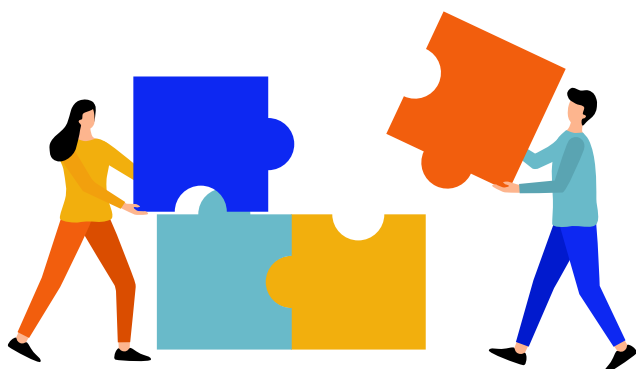
W 2021 roku oferowaliśmy bezpłatne usługi dla organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych w następujących obszarach. Doradzaliśmy m.in. jak przygotować ofertę, jak znaleźć źródło finansowania, rozliczać dotacje, zakładać organizację i nią zarządzać.

Doradztwo miało formę indywidualnego spotkania edukacyjnego, porady telefonicznej lub mailowej albo grupowego spotkania informacyjnego.

Realizowaliśmy także bezpłatne konsultacje księgowe dla organizacji pozarządowych.

COPiIL W KUTNIE W LICZBACH:

- 980 godzin działania punktu doradczego
- 403 godziny indywidualnych spotkań i usług edukacyjnych z różnych obszarów działalności organizacji pozarządowych, w tym specjalistyczne konsultacje księgowe
- 5 grupowych spotkań informacyjnych dla NGO (łącznie 14 godzin)
- 35 organizacji i 6 grup nieformalnych, które skorzystały z różnych form wsparcia
- 1 audycja w lokalnym Radiu Q prezentująca ofertę i działania COPiIL Kutno
- 32 teksty na stronie ngo.kutno.pl

Mobilny Ośrodek Wsparcia dla Organizacji Pozarządowych i Podmiotów Ekonomii Społecznej przy Starostwie Powiatowym w Bełchatowie

Zadanie realizujemy we współpracy z Powiatem Bełchatowskim.

Z organizacjami spotykaliśmy się w ich siedzibach i miejscach działania oraz za pośrednictwem narzędzi online. Doradzaliśmy, prowadziliśmy szkolenia i spotkania edukacyjne.

OŚRODEK WSPARCIA W BEŁCHATOWIE W LICZBACH:

- 254 godziny spotkań doradczych
- 18 spotkań edukacyjnych i sieciujących
- 4 pakiety rozwojowe dla organizacji i dotacje na miejsca pracy
- 5 mikrodotacji na realizację inicjatyw lokalnych

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS

ul. Narutowicza 8/10

90-135 Łódź

tel. 42 207 73 39, 509 899 449

e-mail: opus@opus.org.pl

KRS: 0000057288